ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЬЯА
ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Ховд аймгийн Эрдэнэбүрэн сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХОА-2023/172/НА/-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Ховд хот 2023 он	Тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 70433061 Цахим хаяг: Boldbaatar.Kh @audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас:70432545 Цахим хаяг: tsetsegsuren.a@audit.gov.mn Хоо өрлөгийн үрс - Аудит ХХК Аудитор: А.Оюундэлгэр Утас: 99306289 цахим хаяг: a_oyund@yahoo.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА 11
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа 11
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин 11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 11
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд 12
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 13
3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт 13
3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл 13
3.5.3 Нэмэлт төсөв 13
3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн .... **Error! Bookmark not defined.**
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН 14
4.1 Ерөнхий зүйл 14
4.2 Материаллаг байдал 14
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт 14
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 14
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 14
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 15
4.5.1 Завсрын аудитын талаар .... **Error! Bookmark not defined.**
4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн 15
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 15
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ 15
5.1 Залруулсан алдаа 15
Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой алдаа зөрчил гараагүй .... **Error! Bookmark not defined.**
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
БШУГ	Боловсрол шинжлэх ухааны газар

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2023.02.24 № 02/81

танай ____________-ны №____________-т

ЭРДЭНБҮРЭН СУМЫН СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРАЛ С.ОТГОНЧИМЭГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Эрдэнэбүрэн сумын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Эрдэнэбүрэн сумын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Боловсролын салбар төсвийн шинэчлэлийн хүрээнд сургуулийн санхүүгийн эрх мэдэл, хувьсах зардал, сургуулийн бүтэц, хэв шинжийн шинэчлэл, сургалтын чанарт суурилсан цалин урамшууллын тогтолцоог бий болгосон байна.

Багш нарын цалинг ТҮБД-3 ангиллаар олгосон, хувьсах зардлын тухайд багшийн эрүүл мэндийн үйлчилгээ, дата хэрэглээний зардал, хичээл практикийн зардал, багшийн мэргэжлийн тасралтгүй хөгжлийн зардлыг тусгаж, төлөвлөх, зарцуулах аргачлалыг Засгийн газрын 2022 оны 91 дугаар тогтоолоор баталж мөрдсөн байна.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг Тус сургууль нь 2022 онд нийт 320 хүүхэд сургах хүчин чадалтайгаас гүйцэтгэлээр 274 хүүхэд сургуулийн боловсролд хамруулж биелэлт 85.6 хувьтай байна.

021020258

Тус байгууллага нь тайлант онд 4 зорилтын хүрээнд хэрэгжүүлэх 33 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгаж, биелэлтийг 90.4 хувийн биелэлттэй гэж дүгнэсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой. “

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ХҮНДЭТГЭСЭН: ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Х.БОЛДБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

I	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	85,752,151.00	90,640,308.84
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ		9,727,169.16
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө		
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө		9,727,169.16
3121	Төгрөг		9,727,169.16
31211	Төрийн сангийн харилцах		9,727,169.16
314	Замд яваа мөнгөн хөрөнгө		
33	АВЛАГА	13,740,478.00	164,045.28
331	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	740,478.00	164,045.28
335	Бусад авлага	13,000,000.00	
3351	Байгууллагаас авах авлага	13,000,000.00	
34	УРЬДЧИЛГАА		
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	72,011,673.00	80,749,094.40
351	Түүхий эд материал	391,000.00	299,000.00
3513	Эм боох материал	391,000.00	299,000.00
352	Дуусаагүй үйлдвэрлэл		2,058,837.20
354	Хангамжийн материал	71,620,673.00	78,391,257.20
3541	Бичиг хэргийн материал	529,358.00	2,447,400.00
3542	Аж ахуйн материал	50,620,281.00	55,064,734.60
3546	Хүнсний материал	5,821,754.00	6,244,842.60
3547	Бусад хангамжийн материал	14,649,280.00	14,634,280.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА		
II	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,133,750,198.00	1,334,556,670.02
37	УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ		
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,133,750,198.00	1,334,556,670.02
392	Биет хөрөнгө	1,075,359,573.00	1,276,322,294.98
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,100,208,740.00	1,297,669,449.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-160,550,174.00	-231,882,608.36
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	206,977,405.00	294,978,105.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-164,351,910.00	-181,105,026.68
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	135,070,480.00	144,104,439.30
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-76,609,077.00	-83,560,383.48
39217	Ном	34,614,109.00	36,118,320.20
393	Биет бус хөрөнгө	58,390,625.00	58,234,375.04
39301	Програм хангамж	625,000.00	625,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-234,375.00	-390,624.96
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	58,000,000.00	58,000,000.00
III	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,219,502,349.00	1,425,196,978.86
IV	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	7,735,753.00	3,084,227.60
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	7,735,753.00	3,084,227.60
413	Өглөг	7,735,753.00	3,084,227.60
4131	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	7,152,758.00	
4136	Бусад өглөг	582,995.00	3,084,227.60
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	582,995.00	3,084,227.60
414	Урьдчилж орсон орлого		
42	УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		
422	Урт хугацаат зээл		
V	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,211,766,596.00	1,422,112,751.26
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,211,766,596.00	1,422,112,751.26
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	652,388,518.00	652,388,518.00
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө		
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө		
51101	Өмч: - төрийн		
512	Хуримтлагдсан үр дүн	-296,709,628.00	-86,363,472.74
5121	Өмнөх үеийн үр дүн	-296,709,628.00	-296,709,628.00
5122	Тайлант үеийн үр дүн		210,346,155.26
513	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	856,087,706.00	856,087,706.00
VI	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,219,502,349.00	1,425,196,978.86

2.2 Аудит хийсэн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	867,206,601.42	1,395,853,471.26
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	862,538,151.42	257,875,679.50
120	Нийтлэг татварын бус орлого	13,545,651.42	257,875,679.50
120003	Торгуулийн орлого	1,417,500.00	
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	400,000.00	
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	400,000.00	
120005	Түрээсийн орлого		1,591,800.00
120009	Бусад орлого	2,835,000.00	180,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	2,539,495.60	256,103,879.50
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	6,353,655.82	
122	Тусламжийн орлого	160,000.00	
122001	Хандив тусламж /дотоод/	160,000.00	
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	848,832,500.00	
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	737,429,500.00	
123003	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэг	111,403,000.00	
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4,668,450.00	1,137,977,791.76
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс		896,724,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		896,724,100.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих		
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,668,450.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,668,450.00	
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих		241,253,691.76
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/		241,253,691.76
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих		
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	489,480,977.65	1,185,507,316.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	489,480,977.65	1,185,507,316.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	477,939,177.65	1,161,434,246.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	154,331,049.08	709,271,915.00
210101	Үндсэн цалин	28,879,158.08	550,512,893.00
210102	Нэмэгдэл	125,451,891.00	158,759,022.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	79,664,783.83	87,391,582.32
210201	Тэтгэврийн даатгал	56,042,943.70	59,808,031.44
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,020,836.65	7,036,238.99
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,816,669.31	5,628,991.18
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,162,212.19	1,356,210.99
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,622,121.98	13,562,109.72
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	106,285,103.60	199,627,248.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,011,503.60	5,693,148.00
210302	Түлш, халаалт	102,273,600.00	193,268,100.00
210303	Цэвэр, бохир ус		666,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	16,556,005.60	10,925,238.00
210401	Бичиг хэрэг	2,760,200.00	2,446,158.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,029,616.60	3,852,730.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	439,300.00	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	15,800.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,151,983.00	
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	10,159,106.00	4,626,350.00
2105	Нормативт зардал	28,057,231.00	46,818,880.20
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	966,450.00	103,200.00
210502	Хоол, хүнс	27,022,281.00	46,715,680.20
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	68,500.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		320,000.00
210604	Урсгал засвар		320,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	185,983.40	
210702	Дотоод албан томилолт	185,983.40	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,158,600.00	5,229,300.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,438,600.00	1,591,800.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	720,000.00	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ		3,637,500.00

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	90,700,421.14	101,850,082.48
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		6,456,975.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		200,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	90,700,421.14	95,193,107.48
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	11,541,800.00	24,073,070.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	11,541,800.00	24,073,070.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	11,541,800.00	24,073,070.00
	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		
	Дотоод эх үүсвэрээр		
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	377,725,623.77	210,346,155.26
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН		
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)		
V	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	377,725,623.77	210,346,155.26

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	652388518	856087706	-228323731	1280152493
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	652388518	856087706	-228323731	1280152493
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-68385898	-68385898
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	652388518	856087706	-228323731	1280152493
D01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	652388518	856087706	-296709628	1211766596
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	652388518	856087706	-228323731	1280152493
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	210346155.26	210346155.26
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	652388518	856087706	-86363472.74	1422112751.26

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	856,735,950.00	1,139,749,591.76
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	852,067,500.00	1,771,800.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	3,235,000.00	1,771,800.00
120003	Торгуулийн орлого	1,417,500.00	
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	400,000.00	
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	400,000.00	
120005	Түрээсийн орлого		1,591,800.00
120009	Бусад орлого	1,417,500.00	180,000.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	848,832,500.00	
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	737,429,500.00	
123003	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэг	111,403,000.00	
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4,668,450.00	1,137,977,791.76
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс		896,724,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		896,724,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,668,450.00	

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,668,450.00	
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих		241,253,691.76
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/		241,253,691.76
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих		
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	853,900,950.00	1,130,022,422.60
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	853,900,950.00	1,130,022,422.60
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	842,359,150.00	1,108,034,280.60
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	591,125,900.00	712,407,422.60
210101	Үндсэн цалин	410,544,666.38	493,835,785.99
210102	Нэмэгдэл	145,367,733.62	184,249,918.03
210104	Урамшуулал	35,213,500.00	34,321,718.58
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	79,802,000.00	90,518,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	54,986,100.00	61,552,500.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,846,300.00	7,168,700.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,721,200.00	5,866,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,190,100.00	1,448,300.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,058,300.00	14,482,900.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	109,549,800.00	200,949,300.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,976,200.00	6,976,200.00
210302	Түлш, халаалт	102,273,600.00	193,268,100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,300,000.00	705,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,293,750.00	
210401	Бичиг хэрэг	1,434,558.00	
210402	Тээвэр, шатахуун	1,839,200.00	
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	444,400.00	
210404	Ном, хэвлэл	158,700.00	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	599,692.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,817,200.00	
2105	Нормативт зардал	33,424,600.00	49,836,958.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	489,100.00	475,000.00
210502	Хоол, хүнс	31,582,800.00	49,361,958.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,352,700.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,853,200.00	973,200.00
210604	Урсгал засвар	1,853,200.00	973,200.00
2107	Томилолт, зочны зардал	188,400.00	
210702	Дотоод албан томилолт	188,400.00	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,720,000.00	6,413,700.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,000,000.00	1,591,800.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	720,000.00	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ		4,821,900.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15,401,500.00	46,935,300.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	13,400,000.00	39,702,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,001,500.00	7,232,800.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	11,541,800.00	21,988,142.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	11,541,800.00	21,988,142.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	11,541,800.00	21,988,142.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	2,835,000.00	9,727,169.16
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
IV	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)		
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)		
22	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авах		
	Дотоод эх үүсвэрээр		
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)		

145	Бусад эх үүсвэр		
25	Санхүүгийн үйл ажиллагааны зардал		
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	2,835,000.00	9,727,169.16
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		9,727,169.16

2.5 Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Д/Д	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1130022422.60	1130022422.60
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1130022422.60	1130022422.60
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1108034280.6	1108034280.60
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	712407422.60	712407422.60
210101	Үндсэн цалин	493835785.99	493835785.99
210102	Нэмэгдэл	18424918.03	184249918.03
210104	Урамшуулал	34321718.58	34321718.58
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	90518400.00	90518400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	61552500.00	61552500.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7168700.00	7168700.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5866000.00	5866000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1448300.00	1448300.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14482900.00	14482900.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	200949300.00	200949300.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	6976200.00	6976200.00
210302	Түлш, халаалт	193268100.00	193268100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1500000.00	1500000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4821900.00	4821900.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4821900.00	4821900.00
2105	Нормативт зардал	45487800.00	49836958.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		475000.00
210502	Хоол, хүнс	45487800.00	49361958.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	653200.00	973200.00
210604	Урсгал засвар	653200.00	973200.00

2107	Томилолт, зочны зардал		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		6413700.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		1591800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ		4821900.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	21769600.00	46935300.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14536800.00	39702500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7232800.00	7232800.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	25862300.00	21988142.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	25862300.00	21988142.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	25862300.00	21988142.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		
1	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1139749591.76	1139749591.76
131	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	896742100.00	896724100.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	896724100.00	896724100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		
132	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	241253691.76	241253691.76
132001	Орон нутгийн төсвөөс	241253691.76	241253691.76
133	ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧДААС		
134	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ		
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС		
124	БУСАД ЭХ ҮҮСВЭР		
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		9727169.16
1	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ		
2	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1
5	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	52	52
24	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	52	52

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Эрдэнэбүрэн сумын сургууль нь 2021-2022 оны хичээлийн жилд Хүүхдийн хөгжлийг дэмжих, суралцахад тулгарч буй бэрхшээлийг арилгах, амжилттай суралцахад бүх талын хамтын ажиллагаа, оролцоог хангаж, хичээл сургалтын үйл ажиллагааг үр дүнтэй зохион байгуулах багш мэргэжлээрээ тасралтгүй хөгжих боломжийг бүрдүүлэх зорилготойгоор 52 ажилтан албан хаагчидтай үйл ажиллагаагаа явуулсан байна.

Танхимаар тасралтгүй 33-34 долоо хоног хичээллэж, сургуульд суурилсан үнэлгээ улсын хэмжээнд анх удаа хийгдэж 12 багшийн заасан хичээл I-III түвшинд үнэлэгдэж сарын 10%-25% урамшуулал авсан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллага нь үйл ажиллагаандаа Бага дунд боловсролын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Татварын тухай хууль, Нийгмийн даатгалын тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг мөрдөн ажиллаж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Тухайлбал:

- “Хувьсах зардлын дундаж норматив тогтоох тухай” Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоол;
- “Хичээл, сургалтын үйл ажиллагаа, Багшийн тасралтгүй хөгжил, цахим хэрэглээ, тоног төхөөрөмж нөхөн хангалт батлах тухай” Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын 2022 оны А/170 дугаар тушаал;
- “Ерөнхий боловсролын сургуульд кабинет, лаборатори, цахим сургалтын танхим байгуулах, ашиглах тухай журам” Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын А/465 дугаар тушаал;
- “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн сургууль, цэцэрлэгийн үйл ажиллагааны гүйцэтгэлийн чанар үр дүн үнэлж, үр дүнгийн урамшуулал олгох журам” Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын 2022 оны А/500 дугаар тушаал тус тус шинэчлэгдэн баталсан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын ажилтан томилсон, дотоод хяналтын баг өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа хяналт хэрэгжүүлж ажилладаг байна. Иймд дотоод хяналтын хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна гэж дүгнэлээ.

Тайлант онд БШУЯ-ны дотоод аудитын алба болон аймгийн ЗДТГ-ын Санхүү, дотоод аудитын албанаас тус сургуулийн 2022 оны үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийж 15.4 сая төгрөгийн акт тавигдаж бүрэн барагдуулсан байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Тус сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж буй Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг 2020 онд баталсан бөгөөд шинээр батлагдсан холбогдох хууль, дүрэм, журам, заавар аргачлалын дагуу өөрчлөлтийг тусгасан байгаа нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого ба толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Эрдэнэбүрэн сумын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 205.5 сая төгрөгөөр буюу 16.8 хувиар өссөн байна. Өмнөх оноос мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, засгийн газрын хувь оролцоо дансдын үлдэгдэлд өөрчлөлт орсон байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	-	9.7	9.7
Авлага	13.7	0.02	-13.7
Бараа материал	72.0	80.7	8.7
Үндсэн хөрөнгө	1133.7	1334.5	200.8
Нийт хөрөнгө	**1219.4**	**1424,9**	**205.5**
Өр төлбөр	7.7	3.0	-4.7
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	1211.7	1421.9	210.2
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	**1219.4**	**1424.9**	**205.5**

Дансны үлдэгдэлд гарсан дараах өөрчлөлтүүд байна. Үүнд:

- ✓ Сангийн яамны 2022 оны 12 дугаар сарын 25 өдрийн 18 дугаартай албан бичгээр хүргүүлсэн чиглэлийн дагуу мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл 9.7 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.
- ✓ Авлагын эхний үлдэгдэл 13.0 сая төгрөг байсан нь тайлант хугацаанд бүрэн барагдсан байна.
- ✓ "Техно Зон", "Ай ти зон", "Багшийн туслах" зэрэг компаниудаас 25.3 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмж, программ хангамжийн худалдан авалтыг хийж, НББ-д тусгасан байна. Мөн аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангаар ЕБС ийн Дотуур байрын 197.4 сая төгрөгийн дээврийн их засвар хийж гүйцэтгэж орлогод авав. Боловсролын газраас хандиваар 1.5 сая төгрөгийн сурах бичиг, Интерактив ХХК компанийн хандиваар 36.5 сая төгрөгөөр мэдээлэл зүйн кобинет байгуулсан, Чиглэл ХХК хандиваар 11.6 сая гал тогооны тоног төхөөрөмж, Санко маркетинг ХХК 13.0 сая төгрөгийн самбар , сумын орон нутгийн хөгжлийн сангаар 6.0 сая төгрөгийн 2 ширхэг компьютер тоног төхөөрөмж зэргийг бүртгэж бүртгэлд тусгасан байна.
- ✓ Оны эхэнд ажиллагсадтай холбоотой татвар ,НДШ-ийн өр байсан 4,7 сая төгрөгөөр буурсан байна.
- ✓ Хандиваар авсан хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт холбоотойгоор засгийн газрын сан нэмэгдсэн байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллага 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 782.5 сая төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 241.2 сая төгрөг, үйл ажиллагааны орлогоос 0.4 сая төгрөг, зарлагыг 1024.1 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Боловсролын салбар нь үр дүн гүйцэтгэлд суурилсан төсвөөр төсвөө боловсруулснаар нийт зардлыг 50.0 сая төгрөгөөр бууруулж баталсан байна. Тайлант оны батлагдсан төсвийг 113.8 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж тодотгосон байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 4 хөтөлбөрийн 33 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 896.7 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 241.1 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, бүрдүүлэхээр баталжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 896.7 сая төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 241.2 сая төгрөг, бусад орлого 1,8 нийт 1139.7 сая төгрөгийн санхүүжилтийг бүрдүүлж, 9.7 сая төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 803.0 сая төгрөг буюу 71.05 хувьтай байгаа нь цалин, НДШ-ийн зардлыг , байр ашиглалт, бараа үйлчилгээ, норматив зардал, нөхөн хангалтын зардлыг 100.0 хувь зарцуулсан байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/сая төгрөг/

Код	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
80226	Байр ажиглалтын үйлчилгээ	1.9	1.9	0	100%
80111	Барилгын тогтмол зардал	202.3	202.3	0	100%
80113	Нийтлэг үйлчилгээ	38.5	38.5	0	100%
80312	Сургалт семинар	0.9	0.9	0	100%
81605	Эрүүл мэндийг дэмжих	2.2	2.2	0	100%
81801	Үдийн цай хөтөлбөр	25.8	25.8	0	100%
81806	Дотуур байрны үйлчилгээ	79.4	79.4	0	100%
81816	Зөв монгол хүүхэд үндэсний хөтөлбөр	25.3	25.3	0	100%
81823	Багш ажилчдын мэргэжил дээшлүүлэх	4.3	4.3	0	100%
81834	Боловсролын стандарт, сургалтын төлөвлөгөө, хөтөлбөр	587.0	631.1	44.1	99.9%
81835	Сургалтын хэвийн үйл ажиллагааг хангах	106.3	106.3	0	100%
81844	Гүнзгийрүүлсэн болон сургалтын орчныг сайжруулах	0	11.9	11.9	0%
83602	ЗГ болон ЗД-ын нөөц хөрөнгөөс хуваарилсан	0.1	0.1	0	100%
83603	Нэмэлт дээд шатнаас хуваарилсан төсөв	0	0	0	0%
	дүн	**1074.0**	**1130,0**	**56.0**	**105.2**

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана." гэж заасны дагуу Ховд аймгийн Эрдэнэбүрэн сумын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Хоо өрлөгийн үрс аудит ХХК-ны аудитор А.Оюундэлгэр гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер А.Цэцэгсүрэн, дарга, тэргүүлэх аудитор Х.Болдбаатар нар хэрэгжүүлсэн.

Ховд аймгийн Эрдэнэбүрэн сумын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 02 дугээр сарын 27-ны өдрийн 13 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт орлогыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг "бага" гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны нийт орлогын 858.3 сая төгрөгөөс 2 хувиар буюу 17,1 сая төгрөгөөр тогтоосон. Гүйцэтгэлийн шатанд 2022 оны санхүүгийн тайлангийн нийт орлогын 1395.8 сая төгрөгөөр 2 хувиар буюу 27.9 сая төгрөгөөр тогтоож, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг 80 хувиар тооцон 22.3 сая төгрөгөөр дахин хянаж шинэчлэн тогтоосон болно.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор тус байгууллагын төсвөөс зардал зарцуулаагүй.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим системд тендерт шалгарсан оролцогчийн мэдээлэл, таван саяас дээш орлого, зарлагын гүйлгээг бүрэн мэдээлж, хуулийн хэрэгжилт 100.0 хувьтай байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгаж бэлтгэн нийлүүлэгчээс нийлүүлсэн бараа ажил үйлчилгээний төлбөрийн дүн татварын нэвтрэлтийн нэгдсэн системд бүртгээгүй 13.5 сая төгрөгийн гүйлгээ хийсэн байна. Аудитын явцад гүйлгээг нөхөн шивүүлж, зөрчлийг арилгасан.

4.5 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар "Зөрчилгүй" санал дүгнэлт авч 5.5 сая төгрөгийн төлбөрийн акт 2 заалт бүхий зөвлөмж хүргүүлсэн байна. Аудитын шийдвэрийн нийт биелэлт 100.0 хувьтай байна.

Хүснэгт 3. Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмж, албан шаардлагын хэрэгжилт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Илрүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	5514.1	1	5514.1	100.0
Албан шаардлага					
Зөвлөмж	2	84.9	2	84,9	100.0
Нийт дүн	**3**	**5599.0**	**3**	**5599.0**	100.0

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг, оны эцэст салбарын зохион байгуулдаг худалдан авах ажиллагаа, хөрөнгө оруулалтаар ирсэн хөрөнгийн хэрэгцээ шаардлагыг анхаарч үзэх шаардлагатай гэж үзлээ.

5. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 21.3 сая төгрөгийн алдаа[1], Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийг зөрчсөн 13.5 сая төгрөгийн гүйлгээг аудитын явцад гүйлгээг нөхөн шивүүлж, зөрчлийг арилгасан.

Үүнд:

- ✓ **Нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой:** Мөнгөн хөрөнгийн журналыг орлогын журналтай тулгахад Улсын төсвийн орлогод 3000000 төгрөг илүү тооцсон, НДШ-ийн 822812.03 төгрөгийг авлагад бүртгээгүй , ХАОАТ 1160569.50 төгрөгийг илүү шилжүүлснийг татварыг авлагаар бүртгээгүй, Дархижав, Алтанцэцэг нар илүү олгосон цалин 199637 төгрөг авлага дутуу бүртгэсэн алдаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15.2.Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна гэсэн заалтыг үндэслэн залруулга хийв.
- ✓ **Хууль тогтоомжтой холбоотой:** Бэлтгэн нийлүүлэгчээс нийлүүлсэн бараа ажил үйлчилгээний төлбөрийн дүн татварын нэвтрэлтийн нэгдсэн системд бүртгээгүй 13.5 сая төгрөгийн гүйлгээг системд нөхөн шивүүлсэн нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.7-т "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" заалтыг зөрчсөн байна.

Аудитаар нийт 2.7 сая төгрөгийн зөрчил[2] илэрч зөрчлийг арилгах 1 зөвлөмж өглөө.

5.1 Зөвлөмж

1. Төсөв зарцуулалттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Захирлын 2022.05.27-ны өдрийн А/23 тоот тушаалаар 0.4 сая төгрөг, 2022.05.27-ны өдрийн А/25 тоот тушаалаар 0.5сая төгрөг, 2022.06.20-ны өдрийн А/29 тоот тушаалаар 1.0 сая төгрөг, 2022.05.27-ны өдрийн А/24 тоот тушаалаар0.4 сая төгрөг, 2022.05.27-ны өдрийн А/27 тоот тушаалаар 0.2 сая төгрөг нийт 2.5 сая төгрөгийг хүүхдийн хоолны зардлаас гаргаж төсвийг үргүй зарсан , цахилгааны зардлаас 0.2 сая төгрөг аудитын төлбөр төлж төсөв хооронд

---

[1] Тайлагнасан санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлт, тайлагнасан байвал зохих үзүүлэлтийн хоорондын зөрүү. Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

гүйлгэн зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.5 -д Төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах заалтыг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулан Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 6 дугаар сарын 10 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА, ЗӨРЧЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/ сая төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс: Залруулсан		Үүнээс: Залруулаагүй		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Хуультай холбоотой: Бэлтгэн нийлүүлэгчээс нийлүүлсэн бараа ажил үйлчилгээний төлбөрийн дүн татварын нэвтрэлтийн нэгдсэн системд дутуу шивсэн	1	13.5	1	13.5			1	13.5				
Авлага өглөгтэй холбоотой	1	5.1			1	5.1	1	5.1				
Дүн	**2**	**18.6**	**1**	**13.5**	**1**	**5.1**	**2**	**18.6**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/ сая төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс: Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой	1	2.7					1	2.7				
Дүн	**1**	**2.7**					1	2.7				

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Х.БОЛДБААТАР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР: А.ЦЭЦЭГСҮРЭН

ТАЙЛАНГ БИЧСЭН:

АУДИТОР: А.ОЮУНДЭЛГЭР